

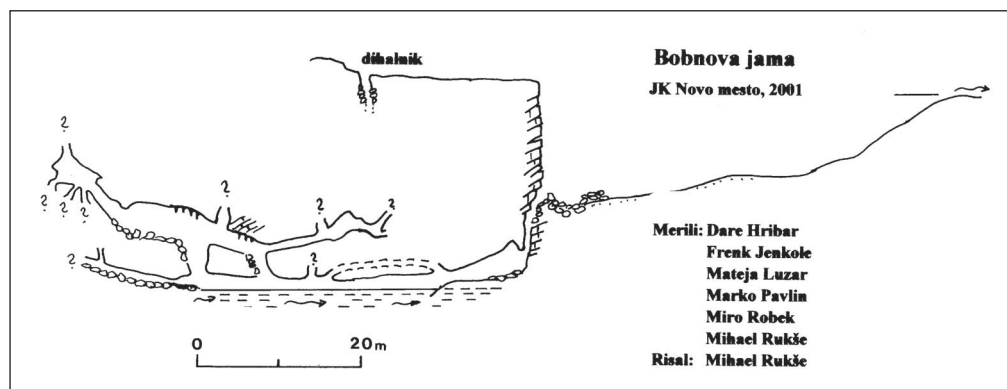
# Odkritje Bobnove jame

*Frenk Jenkole in Marko Pavlin*

Presihajoči potok Šica s številnimi bruhalniki, ki se v reko Krko izliva pred vasjo Jama pri Dvoru, je zelo zanimiv kraški pojav. Ob večjih vodostajih pokaže vso svojo moč in velikost vodnega zaledja, ki tisočletja napaja izvire po človeku neznanih podzemnih rovih. Prav ti, človeški nogi in očesu nedostopni podzemni hodniki v jamarjih budijo nemir in željo, da bi vstopili v podzemni labirint rogov, ki jih je voda izdolbla skozi stoletja. Šici in njenim bruhalnikom smo zato v letu 2001 posvetili veliko raziskav.

V strugi Šice smo doslej odprli tri vhode v bruhalnike. Najgloblje nas je pripeljal Bruhalnik na robu gozdčiča (Šica 1), iz katerega ob večjih vodostajih močno bruha voda. Raziskovali smo ga v sušnem obdobju in se dokopali do globine 22 metrov. Možno nadaljevanje nam je v vodoravnem delu onemogočil sifon. Zaradi tega nismo bili zaskrbljeni, saj nas je v bližini čakalo še kar nekaj podobnih neodprtih bruhalnikov.

Že na naslednji akciji smo pričeli odpirati vhod Bruhalnik na travniku (Šica 2). V globino smo se težko prebijali. Pri zahtevnem delu smo si pomagali tudi s traktorjem in hidravliko, saj smo le tako lahko izvlekli zagozdene težke kamne, ki so nam zapirali prehode. Voljo in moč so nam vlile izvedene meritve v Bruhalniku na robu gozdčiča, ki so kazale, da se vodoravni del usmerja proti vhodu Bruhalnika na travniku. Tako smo dobesedno kopali do globine 15 metrov, nato pa skoraj obupali. Pogostim akcijam v okolici Šice je sledil nekajmesečni premor.

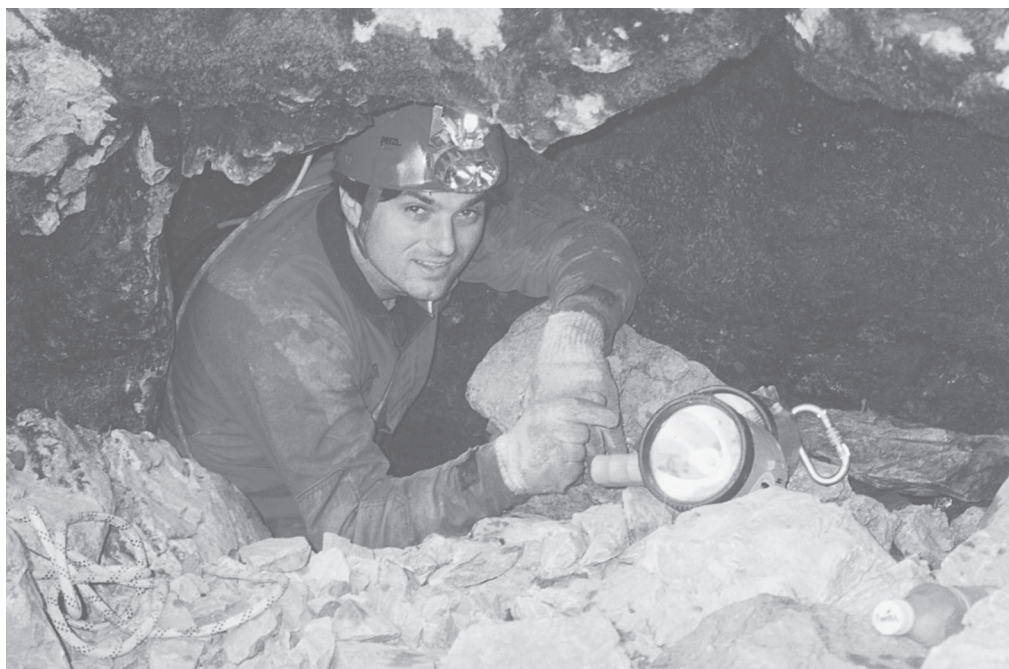


V okviru dvodnevne tabora 19. in 20. maja 2001, na katerem smo poizkusili prečrpati sifon v Rivčji jami, so se po neuspelem poizkusu Frenk Jenkole, Robi Berkopec ter Borut Glavan odločili, da bodo začeli raje odkopavati največji bruhalnik v strugi Šice - Bobnova jama. Po pripovedovanju domačinov so namreč nekoč na dnu 15 metrov globoke Bobnove jame v globino vodile stopnice vse do podzemne vode. Po 3 urah garanja, jim je uspelo prodreti 1,5 metra globoko, kjer so zaznali močan prepah.

Naslednji dan - nedelja. Na gospodov dan smo se iz šotorov izvlekli šele ob devetih ter se po zajtrku razdelili v dve skupini. Ekipa v sestavi Mateja Luzar, Andrej Erpe ter Marko Pavlin je nadaljevala z odpiranjem bruhalnika v Bobnovi jami in se prebila še 1,5 metra globlje do trde kompaktne skale. Prehod nam je onemogočala dvometrski ožina, pod katero se je brezno precej razširilo. Čutiti je bilo močan prepah, zato smo sklenili, da se izplača vztrajati, saj naj bi po pripovedovanju domačinov kmalu prišli do stopnic, o katerih pa ni bilo ne duha ne sluha.

Darko Hribar, Frenk Jenkole, Miro Robek, Miha Zadravec, Borut Glavan, Robi Berkopec ter Mitja Zadravec smo med tem poizkušali prečrpati sifon v Bruhalniku na robu gozdiča s potopno črpalko. Ko je že kazalo, da nam bo uspelo, je izčrpana voda po drugi strani pritekla nazaj v sifon. Nedelja se je bližala koncu, zato smo pospravili tabor in se dogovorili za naslednjo akcijo.

Že teden dni kasneje smo se 27. maja ob 8. uri zbrali Dare, Mateja ter Marko in pričeli s širjenjem. Ožina se je trmasto upirala, vendar je bitko dobivala naša trma in prepričanje o dolgo iskanem vhodu v podzemni sistem. Ob 11. uri se nam je pridruži še Frenk in skupaj smo vztrajno izmenoma širili ožino, ki je le stežka popuščala. Ob 16. uri smo zaključili z delom in naveličani odšli na pijačo. Prepričani smo bili, da nam naslednjič preboj uspe.



*Frenk v vhodnem delu Bobnove jame po dvodnevem odpiranju. Foto: Marko Pavlin*

Naslednji vikend nam je dogovorjeno akcijo preprečilo deževje. Narasla voda je tekla iz vhoda in se izgubljala na drugi strani vrtače. Po telefonu smo se dogovorili, da Dare ter Frenk spremljata vodostaj. Čeprav podatki o stanju vode niso bili preveč vzpodbudni, saj je bila gladina vode še v petek 1,5 metra pod vhomom, se je neučakana ekipa v isti sestavi že v nedeljo, 10. junija, lotila dela. Trdo smo delali do 14. ure, ko se mi je zazdelo, da bi se že lahko preerinil skozi. Deset minut kasneje smo že vsi štirje stali v manjši dvoranici pod ožino na ogromnem balvanu. Bili smo kot na samotnem otoku, saj je visoka voda naokoli preprečevala nadaljnje prodiranje. Strinjali smo se, da bo za naslednje raziskave potrebno počakati na precej nižji vodostaj.

Razmere so bile kmalu ugodne, zato smo že 16. in 17. junija 2001 organizirali dvodnevni tabor. Ekipa v sestavi Frenk Jenkole, Mateja Luzar, Darko Hribar, Mihael Rukše, Borut Glavan, Robi Berkopec in Marko Pavlin smo v jamo vstopili ob 11.30 uri. Hitro smo prišli do dvoranice, ki smo jo odkrili na prejšnji akciji. Tokrat je bila razmeroma suha, zato smo lahko nadaljevali po 10 metrov dolgem in 3 metre širokem rovu, do prostorne Prve dvorane. Dobrih 15 metrov dolgo in 5 metrov široko dvorano je preplavljalo jezero. Oblečeni v neoprenske obleke smo drug za drugim zaplavali in pregledali celotno površino jezera. Ugotovili smo, da nam previsoka voda onemogoča nadaljevanja. Nepregledan je ostal le še rahlo navpični rov na levi strani jezera, v katerega je splezal Miha, ki je pred tem s kamero spremljal dogajanje v jami. Kmalu smo zaslišali njegov glas in zagledali medlo svetlobo njegove luči na drugi strani potopljene stene. Z njegovo pomočjo smo se potopili na dah in izplavali v rovu zalitem z vodo. Po 15 metrih plavanja smo prišli do kopnega, kjer smo se povzpeli po blatnem pobočju, nato pa nas je 2 metra nižje zopet pričakal vodni rov – Olimpijski bazen. To je dobrih 15 metrov dolg vodni rov, širok 2 do 3 metre, ki nas je pripeljal v suho Podorno dvorano. Tu smo opazili ozek rov premera 40 centimetrov, iz katerega je pritekala voda. V tolmunčku pred rovom je bilo večje število človeških ribic, zato smo ga poimenovali Rov človeških ribic. Pregledali smo še celotno Podorno dvorano, v kateri smo našli nekaj perspektivnih nadaljevanj, nato pa previdno odšli iz jame. Veselo novico o odkritju smo sporočili logistični ekipi pod vodstvom Vinka, ki je v tem času že postavila lično mizo in klopi. Seveda smo odkritje primerno zalili in se z nasmejanim Daretovim kolegom Jožetom zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Še istega dne smo se razdelili v dve skupini. Prva je odšla širiti ožino na koncu Podorne dvorane, druga pa je merila jamo. Obe sta predčasno končali svoje delo zaradi močnega naliva zunaj. Med tednom sta Dare in Frenk spremljala nivo vode



*Eden izmed mnogih primerkov človeške ribice.*

*Foto: Darko Hribar*

v jami in ugotovila da se ob večjih nalivih nivo dvigne do 9 metrov, pada pa 2 do 3 metre v 24 urah.

Veselje ob odkritju jame se še ni poleglo, zato smo že naslednji teden, 24. in 25. junija 2002, pripravili novo akcijo. Na njej smo prebili ožino v Podorni dvorani. Rov se je kmalu končal z novo neprehodno ožino, iz katere je bilo čutiti manjši prepah. Med vračanjem iz jame smo našli novo obetavno nadaljevanje na

koncu Olimpijskega bazena. S prebijanjem smo pričeli naslednji dan, odkrili pa smo le povezavo s Prvo dvorano.

7. julija 2001 je sledila enodnevna akcija. Na njej smo poizkušali prebiti ožino v Rovu človeških ribic, vendar sem že med dostopom našel nov rov na koncu Prve dvorane. Okoli 60 metrov dolg rov je v celoti zalit z blatom, zato smo ga poimenovali Blatni rov. Rov je precej ozek, konča pa se s težko dostopno neprehodno ožino.

Na nedeljski akciji, 15. julija 2002, smo se razdelili v dve skupini. Razbijaška se je lotila ožine na koncu Blatnega rova, ki pa kljub jamarski trmi ni popustila. Po načelu pametnejši popusti, so končali z delom in se odpravili iz jame. Očitno sta obe ekipi imeli slab dan, saj nam je pri merjenju novih delov v vodo padel meter, zato smo tudi mi predčasno končali.

Na dvodnevni akciji, 21. in 22. julija 2001 smo izmerili celotno jamo, razen Blatnega rova, ter namerili 300 metrov poligona. Del ekipe z Vinceljnom na čelu je že odpiral nov bruhalnik ob robu gozda. Po tridnevnem kopanju smo ga spremenili v 16 metrov globoko brezno, imenovano Komarjevo brezno, ki se je končalo kako le drugače kot z neprehodno ožino.

V letu 2001 smo z minimalnimi klubskimi stroški za raziskave Bobnove jame ter bližnjih bruhalnikov izvedli 7 dvodnevnih taborov ter 9 enodnevnih akcij, na katerih je sodelovala večina aktivnih članov. Raziskali in izmerili smo 360 metrov poligona Bobnove jame in izkopalni 3 bruhalnike, najglobji pa nas je pripeljal 22 metrov globoko. Doseženo odkritje je plod trdega dela več ali manj vseh, ki so sodelovali pri raziskavah. Zavedamo se, da so nadaljnja prodiranja po kopnem v Bobnovi jami verjetno nemogoča. Ostanejo nam torej le še potopljeni rovi, kjer bomo potrebovali izkušene jamske potapljače, da bodo odkrili še neraziskane kotičke našega planeta, kamor običajni smrtniki ne moremo.



*Bruhalnik na robu gozdiča.*

*Foto: Darko Hribar*